

Іван І. Синетар

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-5709-8908>

Олена І. Заяць

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-9702-7966>

ПРОБЛЕМИ ТА ПОТЕНЦІАЛ МІЖНАРОДНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КРАЇН-ЧЛЕНІВ ЄС: РЕГУЛЯТОРНА ФРАГМЕНТАЦІЯ, МОБІЛІЗАЦІЯ ВНУТРІШНІХ ЗАОЩАДЖЕНЬ І СТРАТЕГІЧНІ СЕКТОРИ

Стаття присвячена дослідженню проблем і потенціалу міжнародної інвестиційної діяльності країн-членів Європейського Союзу в умовах глобальної економічної нестабільності, посилення геополітичних ризиків і загострення конкуренції за стратегічні ресурси. Міжнародна інвестиційна діяльність Європейського Союзу дедалі більше визначається як параметрами ринкової відкритості, так і здатністю Європейського Союзу поєднувати фінансову мобілізацію, економічну безпеку, технологічний суверенітет та підтримку стратегічних секторів. Як методологічну основу запропоновано аналітичну рамку дослідження, що інтегрує аналіз регуляторних бар'єрів, мобілізації внутрішніх заощаджень, ролі інструментів сталого фінансування, розвитку цифрових, зелених та оборонних секторів, а також функціонування програм підтримки малого і середнього бізнесу. Ключовими проблемами міжнародної інвестиційної діяльності Європейського Союзу залишаються регуляторна фрагментація між державами-членами, відтік заощаджень, структурна асиметрія між країнами «ядра» та периферії, недостатня концентрація ресурсів у високотехнологічних галузях і зростання геополітичної вразливості стратегічних секторів. Інвестиційний потенціал Європейського Союзу спирається на єдиний ринок, розвиток фінансових інструментів Європейського Союзу, програми InvestEU, Digital Europe, European Chips Act, механізми сталого фінансування, посилення ролі Європейського інвестиційного банку, глобальні партнерства та активізацію оборонних інвестицій. Подальша реалізація цього потенціалу можлива за умови гармонізації регуляторного середовища, посилення мобілізації внутрішніх заощаджень, зменшення структурної асиметрії та концентрації інвестицій у стратегічних секторах. У висновках обґрунтовано, що міжнародна інвестиційна діяльність Європейського Союзу поступово трансформується з механізму підтримки відкритого ринку в інструмент формування нової моделі економічної стійкості, інвестиційної автономії та довгострокової конкурентоспроможності Європейського Союзу.

Ключові слова: міжнародна інвестиційна діяльність, Європейський Союз, регуляторна фрагментація, внутрішні заощадження, стратегічні сектори, економічна безпека, стратегічна автономія, технологічний суверенітет, стале фінансування, інвестиційна політика.